

Digitālo risinājumu ieguvumi un izmaksas: pieredze un atziņas no CODECS

2025. gada 8. decembrī

Vadošais pētnieks *Emīls Ķīlis*
Pētniece *Maija Ušča*

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency (REA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Pētnieciskā projekta CODECS (*Digitālās ekosistēmas lauksaimniecības digitalizācijas koplbuma sekmēšanai*) **vismērķis ir uzlabot Eiropas lauksaimnieku motivāciju un spēju izprast un izmantot digitalizāciju** kā ilgtspējīgu pārmaiņu veicinātāju.

Projekta ietvaros sadarbībā ar lauksaimniekiem un citiem lauksaimniecisko zināšanu un inovāciju sistēmas dalībniekiem **tiks izstrādāti lietotājiem draudzīgi risinājumi, metodes un rīki, kas ļaus fiksēt reālos apstākļos lietotu tehnoloģiju ieguvumus un izmaksas.**

Pētnieciskajā projektā līdzdarbojas **33** partneri no **18** Eiropas valstīm, īstenojot **20** dažādas prakses laboratorijas.

Co-funded by
the European Union

DATI

Fokusgrupu diskusijas
18 CODECS dzīvās prakses
laboratorijās, kas ievieš
digitālos risinājumus
lauksaimniecībā

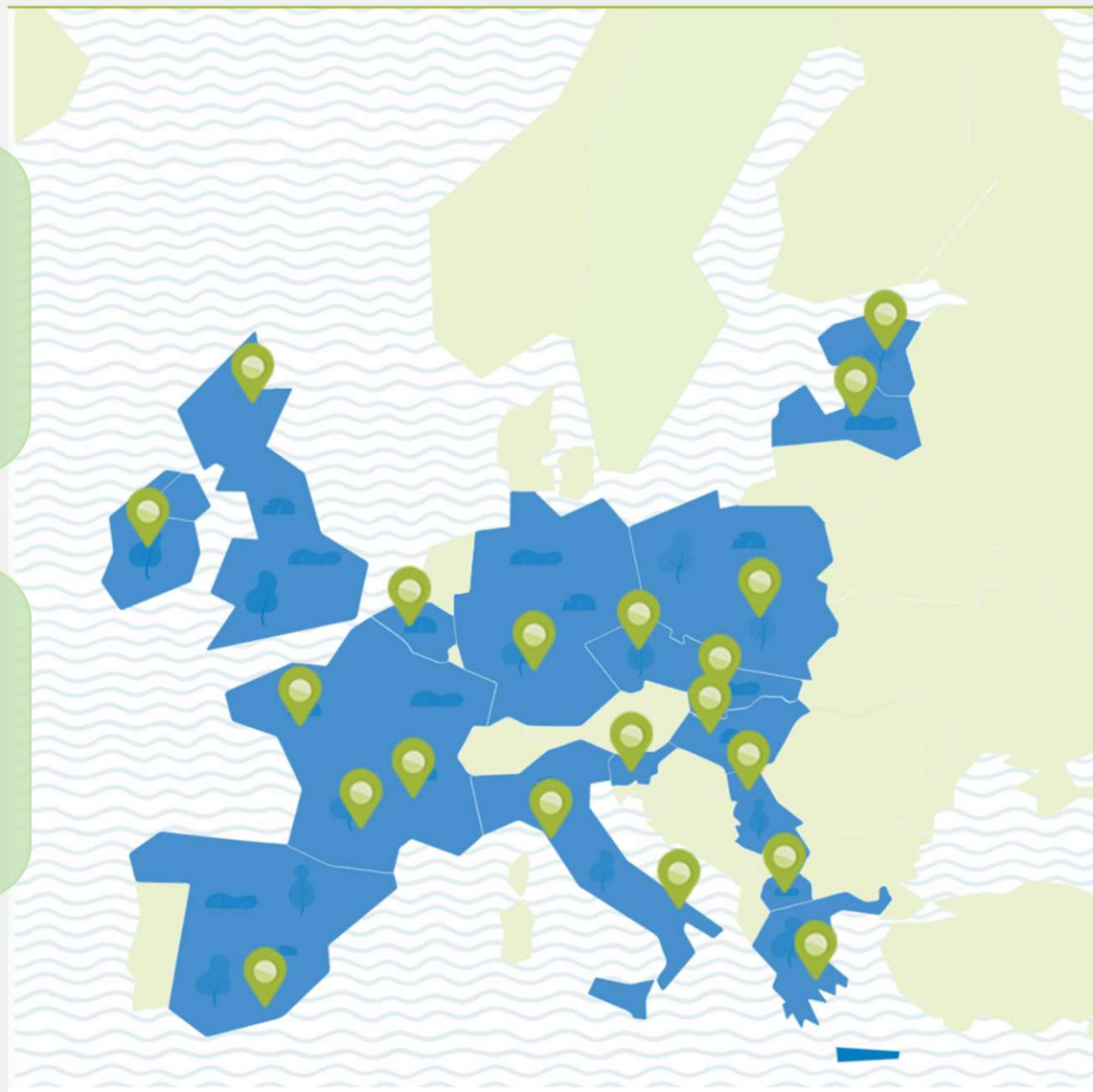

Co-funded by
the European Union

JAUTĀJUMI

Kā dalībnieki uztver sociālās, ekonomiskās un vides **izmaksas** un ieguvumus, kas saistīti ar saimniecību digitalizāciju?

Pašreizējie un nākotnes izaicinājumi, ar kuriem saskaras lauksaimnieki, viņu saimniecībām kļūstot arvien digitalizētākām

Co-funded by
the European Union

LAUKSAIMNIECĪBAS DIGITALIZĀCIJAS IZMAKSAS

Uzticēšanās

Pārmaiņas laika un
resursu sadalē
saimniecībā

Lauksaimnieka lomas un
prasmju maiņa

Enerģijas patēriņš

Pārvaldības jautājumi

Potenciālie riski

Co-funded by
the European Union

IZMAKSAS: UZTICĒŠANĀS

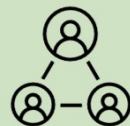
- Problēmas attiecībās starp lauksaimniekiem un pārvaldes institūcijām / agrotehnoloģiju piegādātājiem / konsultantiem;
- Bažas par slēptām izmaksām.

Co-funded by
the European Union

IZMAKSAS: PĀRMAIŅAS LAIKA UN RESURSU SADALĒ

- Nepieciešamas jaunas zināšanas un prasmes, lai strādātu ar tehnoloģijām;
- Strauja tehnoloģiju attīstība un maiņa;
- Nepieciešamība pēc specifiskas infrastruktūras, lai varētu izmantot tehnoloģijas;
- Laika ieguldījuma un atdeves līdzsvarošana.

Co-funded by
the European Union

IZMAKSAS: LAUKSAIMNIEKA LOMAS UN PRASMJU MAIŅA

- Bažas par attālināšanos no tradicionālajām lauksaimniecības praksēm / tradicionālo prasmju iespējamā izzušana;
- Nepieciešamība pēc jaunām prasmēm;
- Jauni sadarbības modeļi (kuriem jāpielāgojas).

Co-funded by
the European Union

IZMAKSAS: ENERĢIJAS PATĒRIŅŠ

- Digitālās tehnoloģijas rada gan bažas par papildu patēriņu un izmaksām,
- Gan potenciālos ieguvumus par enerģijas ietaupījumu.

IZMAKSAS: PĀRVALDĪBAS JAUTĀJUMI

- Kas maksā?
- Kas kontrolē?
- Kam pieder dati un tehnoloģijas?
- Kurš gūst lielāko labumu?
- Kurš ir atbildīgs par zaudējumiem?

Co-funded by
the European Union

IZMAKSAS: POTENCIĀLIE RISKI

- Ekonomiskie riski;
- Operatīvie riski;
- Problēmas ar tehnoloģiju uzticamību un novecošanu, datu drošību, privātumu;
- Bažas par tehnoloģiju praktisko pielietojumu.

VIRZĪTĀJSPĒKI, KAS VAR MAZINĀT IZMAKSAS

Sadarbības / kooperācija

Valsts atbalsts:

- Subsīdijas;
- Apmācības digitālās prasības stiprināšanai;
- Regulējums un citi politikas instrumenti.

Co-funded by
the European Union

LAUKSAIMNIECĪBAS DIGITALIZĀCIJAS IEGUVUMI

Laika ietaupījums

Jauni biznesa modeļi

Lepnums būt digitālajam
lauksaimniekam

Co-funded by
the European Union

IEGUVUMI: LAIKA IETAUPĪJUMS

- Ātrāka un efektīvāka lēmumu pieņemšana (iespēja pieņemt datus balstītus lēmumus);
- Saimniecības parvaldības efektivitātes un produktivitātes pieaugums.

Co-funded by
the European Union

IEGUVUMI: JAUNI BIZNESA MODEĻI

- Uzlabota lēmumu pieņemšana un pārvaldība;
- Ilgtspējīgākas saimniekošanas prakses, aizsardzība pret tirgus un vides svārstībām;
- Efektivitātes uzlabojumi un saimniekošanas vienkāršošana (automatizācija/ precīzā lauksaimniecībā);
- Modernās saimniecību tēls - lauksaimniecība kļūst pievilcīgāka jaunākām paaudzēm; lauksaimniecība kā moderna un inovatīva profesija;
- Saimniecību konkurētspējas un produktivitātes pieaugums.

Co-funded by
the European Union

IEGUVUMI: LEPNUMS BŪT DIGITĀLAJAM LAUKSAIMNIEKAM

- Profesionāla pievilcība, kas saistīta ar labākiem darba apstākļiem, modernu tēlu un piederību "digitālo lauksaimnieku" kopienai;
- Labāka saimniecības atpazīstamība, ko nodrošina digitālās komunikācijas iespējas;
- Administratīvās slodzes samazināšanās un efektivitātes pieaugums;
- Sadarbība ar citiem lauksaimniekiem, pētniekiem u.c. zināšanu un prasmju apmaiņā;
- Veselīgākas un ilgtspējīgākas saimniekošanas prakses.

Co-funded by
the European Union

Emīls Kīlis, Baltic Studies Centre
emils.kilis@bscresearch.lv

Maija Ušča, Baltic Studies Centre
maija.usca@bscresearch.lv

BSC | BALTIC
STUDIES
CENTRE

@horizoneucodecs

@codecs

@horizoncodecs

www.horizoncodecs.eu

Co-funded by
the European Union